

KIADÓ HIVATAL:
Szikes Antal könyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitványban egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. — kr
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSEG.
Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szerelmi kr
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Előfizetési felhívás.

Lapunk folyó év július 1-én tizenegyedik évfolyamának második negyedébe lép, a történet mértékén számítva arasznyi idő csupán, hogy lapunk a közérdeket szolgálja, de egy hírlap életében nagy idő ez, biztosítéka annak, hogy az a lap immár megállapodott, hogy hivatástölt be közmegelegedésre és a közönség teljesen méltányolja s elismeri e lap létjogosultságát és azt fentartandónak itéli.

És éppen mert tudjuk, hogy ez is így van: fordulunk a nagy közönséghez, mely törekvésünket eddig is nem csupán kellő érték szerint becsülte meg, de mindenkor támogatatta is, hogy ezt a támogatást nekünk — miként a multban a jövőben is megadni sziveskedjék.

Programmunkon ma sincs okunk semmit változtatni. Lapunk tere miként eddig ezután is kizárólag a helyi érdekek istápolásának szolgál míg a szépirodalmi részben oda törekszünk, hogy ott is mindenkor csupán irodalmi színvonalon álló közlemények jelenjenek meg.

Még egyszer kérjük részünkre az eddigi támogatást és bizalmat megtartani s az előfizetést mielőbb megújítani.

A szerkesztőség.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése június hó végével lejárt, hogy elő-

fizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben posta utalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postánküldve

Egész évre 5 frt — kr

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1894. jul. 1-én

A „Szarvasi Lapok” kiadóhivatala.

Az iparos tanoncok munkakiállítása az 1894-ik évben.

Az ipariskolai tantestület, mint ez előtti években, úgy az idén is, hogy a törvényszabta utasításnak eleget tegyen, tanoncz munkakiállítást rendezett. E végből a tanítói kar felhívta és buzdította a vezetése alatt álló ifjúságot a kiállításon való tömeges részvételre. Sajnos azonban, a buzdító felhívás nem hozta meg a kívánt eredményt, mert a tanulók számárányához viszonyítva a kiállítók számát, azt lehetett konstatálni, hogy az iparos tanoncoknak körülbelül egy heted része készített munkát a jelen évi kiállításra, míg a többi arra felé sem jött.

Ez elszomorító jelenségnek oka első sorban is abban gyökerezik, hogy iparosaink

nagy része igen kevés érdeklődést tanúsít e hasznos intézmény iránt s nemcsak nem sarkalják tanonczaikat valamely tárgy elkészítésére, hanem a mi nagyon lehangoló; sokan szán-szándékkal megvonják az időt, módot, alkalmat és anyagot tanonczaiktól.

Mindenesetre tarthatlan állapotnak kell tekintenünk a tanoncz munkakiállítás nagy fontosságával szemben, ez ádáz közönyt, nem csak azért, mert a miniszteri rendelet mely világosan megmondja, hogy csak olyan tanoncz szabadítható fel, ki az iparágában szerzett képzettséget ez uton is igazolja — van áthágva; hanem azért is, mert ennek elhanyagolása a jövőbeli iparosságnak erkölcsi és anyagi rovására történik és ezt hazafui szempontból véve ha szűkség törvényes eszközkel is meg kell akadályozni s minden tanoncz tartó mestert a kiállításon való részvételre szorítani.

A kiállítás sikerét rontó másik ok, mire az iparosok hivatkoznak az, hogy a munkák készítésének ideje későn volt meghirdetve s e miatt sok tanoncz mestere megbízásából azzal mentette magát, hogy a felhívásból munkák miatt nem ért rá a kiállítási tárgy elkészítésével foglalkozni.

Kétség kívül számbavehető indoknak kell-e védekezést tekintenünk, azonban azt hisszük, hogy három hónap alatt, naponta csak fél órát dolgozva, egy kis ipari eszközt ellehet végezni a nélkül, hogy ez a mesternek bármily csekély kárt okozza, illetve a felvállalt mun-

TÁROZA.

A n é s z ú t .

Elbeszélés. Irta: Gaál Károly.

Szarvas Béla, úrnak született. Úr volt ő egész lényében, modorában; de leginkább gyönyörű plasztikus arcképe tükrözte vissza az előkelő származást. Szép vagyonuk volt. Atyja, élete delelőjén elhunyt és ő lett az óriási vagyonnak egyedüli tulajdonosa. A birtokok rendezett állapotban jutottak kezeihez minden teher nélkül. Azonban itt is, beteljesedett az a sarkigazság: Könnyen jött pénz, könnyen megy el. Még el sem érkezett a gyász napjának évfordulója, a szép nagy, virágzó, nemzedékeken át, apáról-fiúra szállott birtokok mind idegen kezekbe kerültek. Egy év előtt, még száz-ezrekre menő vagyona volt s ma már nyomorult koldus.

Darvas is a kártya várák építéseire pazarolta pénzt, nem gondolva arra, hogy azok rendszeren a leggyengébb szellő lengésénél is összeomlanak, maguk alá temetve alkotójukat. És ezen élet-kérdés könnyelműsége, többnyire a törvényszéki palota oszlopos csarnokaiban nyerne befejezést, azon egyenes logikából, mert az illetők, a tragédia beálltával, mintegy feleszmélve, örülten kapkodnak az elvesztett vagyon után. Szemeik előtt lebeg mindig, fortuna kaczer csalókató alakja, kit vakon követnek. Az pedig, áldozatait rendszeren az örvénybe vezeti és midőn a szerencsétlenek fejei felett, összecsapnak a piszkos habok, kaczagva lebben tova, újabb és újabb áldozatokat keresni.

Darvas Béla, midőn már semmije sem volt, egy

rokona közbenjárásával, ki tiszti ügyész volt, állást nyert a vármegyénél.

Mint diákok tengette életét, csekély fizetés mellett. Abból bizony nem igen került ki több, a legszerényebb mindennapinál. De a keserűség a gyönyörrel jár. Édes testvérek ezek — ellentétes külsővel. — Mindjárt az első napokban szemébe tünt a fogház felügyelő egyetlen leánya — Kamilla. Gyönyörű szőghaja és nefelejtés szín szemei voltak. Rendszeren virágait öntözgette a kertben, midőn Darvas a hivatalba ment. Az összenézésből kölcsönös mosolygás lett, a mi okvetlenül maga után vonja az illatos levélkéket. Persze a szülők tudomásán kívül! Mily boldog volt, midőn a poros akták lemásolása után, hozzáfoghatott ideáljának leveleihez. Levél és üzenet közvetítőül az öreg Miska bésit nyerték meg, ki bejáró volt a felügyelőhöz hivatásánál fogva, amennyiben a börtönörök tisztos munkáját végezte.

Darvas kereste a módot, a felügyelővel érintkezésbe léphetni, a mi is végre, nagy nehezen sikerült neki. Fellelése oly megnyerő volt, hogy azzal bárkit is lebilincsel. Így végre szabadabb útja volt, Gombos Józsefnek, a felügyelőnek házába. Ezáltal előléptetésben is részesült.

Béla és Kamilla között a viszony naponként fejlődött, olyannyira, hogy egy napon a kertben, mosolygós éjjel, illatos, tiszta léghő megérté az eljegyzés, titokban az emberek, szabadon az Isten előtt. Itt esküdtek örök hűséget egymásnak. Egy hét elmúltával Béla elhatározta, hogy megkéri Kamilla kezét szülőitől. A helyzet komolyságához illoleg, nyugodt magatartásban, önérzetesen jelent meg a szülők előtt. Kamillára hivatkozva, elmondta, hogy szeretik egymást, szívben és lélekben jegyesek és hogy boldogságuk teljességéhez csak a szülők áldása hiányzik.

Azután ünnepélyesen megkérte a leány kezét. —

Az öreg Gombos szíve elszorult, midőn leányának bizonytalan jövőjével találta magát szemben. Az anyasírt. A komor jövő enyhítése képpen Darvas megjegyezte, hogy ő még nagy összeget kap örökségképpen. Persze az öregek arról mitsem tudtak, hogy Darvas már örökségét megkapta és elkártyázta. Sehogysem akartak beleegyezni a frigybe és határozási időt kértek.

A gyöngeségben sokszor nagy erő rejlik. A gyermekek, szerető szülei ellenében, rendszeren ezzel győznek. Gombos is látva leánya lehangoltságát, megsajnálta őt s hagyta szabadon futni azon az ösvényen, melyen egyetlen gyermeke, boldogságát vélte elérhetni. Beleegyezett a házasságba.

Kamilla, — Béla jegyese lett.

Darvas Béla immár boldog vőlegény volt!

Boldog? Nem lehetett mondani. Volt gyönyörű araja, de nem volt lelki nyugalma.

Pérez! pénz! Ezek a szavak csontgöcsört folyton fűleiben és nem tudta mily módon juthatna „sok pénz”-hez. Éjjeleken keresztül elgondolkozott azon, vajjon ezen csekély keresményéből hogyan lesz képes majd nejét eltartani. Nem lehetséges! Ha csak nem akarja magát kitenni, az örökös nyomornak. Miért is mondta ő azt, hogy ő örökölt, midőn egy földhöz ragadt szegény halandó! Hátta ki tudná a való! . . .

E gondolatnál a vér fejébe tödült és aggodalom fogta el.

Az esküvő napja mindinkább közeledett. Kamilla már próbálgatta a menyasszonyi ruhát és az öregek olyankor úgy el-el gyönyörködtek leányukban. Darvas nem tudta mi tévő legyen. Már csak négy nap választja el őket az egybekelés napjától és neki egy krajczárja sincs! Gondolatokba merülve ment haza. Lefeküdt, azonban az álom kerítte szemeit. Csak

kában hátráltatná. Aztán a kiállításra készített munka sem fog haszon nélküli anyagi áldozatba kerülni, mert sok esetben jóval magasabb áron adhatja el, mintha váltó vagy piaci munkának szánta volna. De más felől egy ügyes tanonc a váltó, illetve piaci munkát is csinos kidolgozás mellett a pár napig tartó kiállításon bemutathatja, melyért esetleg jutalomban is részesülhet.

Ennélfogva a jelen évi kiállítás sikertelensége nagy részben a kiállítás iránti közönynek vagyis sokak részéről a nem akarásnak tudható be. Ez állítás mellett bizonyít ama körülmény is, hogy két nap alatt, egy 25 ezer lelket számláló városban, 33 egyén látogatta meg a kiállítást, holott csekély 10 krban volt a belépti díj megállapítva.

Igaz ugyan, hogy a vásári alkalom elfoglalta a kereskedőket és iparosokat, de hétfőn délután lett volna alkalom a nagyobb érdeklődés bebizonyítására. Hiába, nálunk az iparügy úgy látszik a mostoha gyermek sorsában szenved, s mindent pártolunk, csak azt nem, a mi igazán több támogatásra volna érdemes.

Vizsgáljuk meg most az előrebocsátottak után a kiállítási teremben összehordott eszközöket, s egyúttal tüntessük ki azon mesterek és tanoncok neveit, kiknek a jelen évi kiállítás létrejvetelét köszöni. Először is a művészet ágához tartozó rajzokat kell kiemelnünk, melyek közül különösen a III-ik osztálybeli tanoncok festményei és épület-tervezési rajzai ragadták meg a szemlélő figyelmét.

A lakatos és kovács munkából ott láttunk egy drb. takaréktűzhelyt, 2 drb. zárat, egy vasfogast, néhány patkót, egy pár ajtó sarkat és gyertyatartót, egy bélyegző vasat.

A sztalos munkából egy salvéta prés és egy gyermek ülőszék volt kiállítva.

A bogárnár és ácsok két saroglyával foglaltak teret.

Bádogosok készítményét egy szivattyus kút minta képviselte.

Czipészek létezését Fleiser Ede tanoncza igazolta egy pár cipővel.

A csizmadia munkából 11 pár függött a fogason, holott városunk eléggé bővelkedik csizmadiakban.

Szabó munkából volt 3 darab nadrág, 2 drb. kabát és három mellény.

Ennyiből állott az idei kiállítás tárlata, míg a

tímár, kalapos, fazekas, szürszabó, szatler, pintér, könyvkötő és nyomdász, czukrász, mézeskalácsos, kötélgyártó, szíjgyártó, szattyános, fésűs, pék, pokróczos borbély és festő munkáknak hire-hamva sem volt.

A kiállított munkák jutalmazása részint pénzbeli, másrészt kitüntető, dícsérő oklevelekből állott.

Pénzbeli jutalmat nyújtottak először is az iparostület 5 frtot, az ipariskolai bizottság 20 frtot, melyért elismerő köszönetet mondó helyen is a kiállítási bizottság. A kiállítás látogatásából befolyt 6 frt. 55 kr. A bíráló bizottság a nyert összeget következő tanoncoknak ítélte:

I. díj 4 kor. és kitüntető oklevelet nyertek: Andrásy János fia Dezső épület tervrajzaíért. — Babák Márton tanoncza Szabó József, két sarokvas és 2 patkóért. Révész László tan. Szilágyi József egy pár férfi csizmaért. Meicz Ferenc tan. Kiss István egy nadrágért. Kántor Sámuel fia Sámuel egy pár gyermek csizmaért.

II. díj: 2 kor. és dícsérő oklevelet nyertek: Forster Károly fia Gusztáv szivattyus kút mintáért. Slosser János tanoncza Sitkei Lajos egy salvéta présért. Komár János fia Lajos egy hátulsó saroglyáért. Babinszky Pál tan. Papp Imre egy ülő és kalapácsért. Fleiser Ede tan. Cser József egy pár cipőért. Freska János tan. Szűcs József egy pár férfi csizmaért. Csernák István tan. Hercz Sándor egy sparhelytért. Gyebnár András ács fia András, épület tervrajzaíért.

III. díj: 1 kor. és dícsérő oklevelet nyertek: Oszterland József tan. Doroghi Sándor bélyegző vasért. Csornák István tan. Simonyi Gyula egy pár gyertyatartóért. Donkó Lajos tan. Pálka Mihály egy pár patkóért. Gál János tan. Léber Mihály egy borított zárért. Such József fia József 1 juhász kampóért. Blaskó András tan. Matlok Pál egy ülőszékért. Klimay Pál tan. Römer György 1 saroglyáért. Mihálik Pál tan. Podani Mihály egy nadrágért. Gál Sándor tan. Sztruhall Emil egy kabátért. Hipszky András tan. Fabó János egy mellényért. Liska Sámuel tan. Pálinkás Samu egy páriszmaért. Prjvara Pál tan. Szőlősy Kálmán egy pár csizmaért. Borbély András tan. Bakulya János 1 pár csizmaért. Kiszucsán Imre tan. Madarász Sándor 1 pár csizmaért.

Ezekon kívül a többi 11 kiállító tanonc dícsérő oklevelet kapott, miután Kutlik Endre igazgató egy alkalmi szép beszéddel a kiállítást bezárta.

Sz. J.

Ujdonságok.

— A szarvasi ág. evangélikus főgymnasiumban az érettségi vizsgálatok Hörk József ministeri biztos felügyelete mellett a múlt héten végetértek.

Az eredmény a következő: Jelentkezett összesen 40 tanuló. Írásbeli érettségiben elbukott 2. szóbelin elbukott 7. mindannyian 1—1 tárgyból s így csak két hónapra lettek visszavetve. A vizsgálatot sikeresen kiállotta 38 tanuló, jeles eredménnyel 3, jó eredménnyel 9, és egyszerűen érettség, 26.

— Nagy feltűnést okozott az elmúlt napokban városunkban az, hogy a főszolgabíró egy cs. kir. közös hadseregbeli hadnagyí uniformist viselő egyént a csendőrséggel letartoztatott. Az illető még a mult szombaton érkezett meg Szarvasra kocsin s a „Bárány“ vendéglőbe szállt, itt érkezett, s megismerkedett városunk előkellő egyénéivel, mindannyiát jó modora és ügyessége által rövid idő alatt megnyerte. Itt tartózkodása okául pedig azt hozta fel, hogy lovakat akar venni s meg is próbált egy néhány lovat, de azok mind nem conveniáltak neki. Az uras élet csak hadján lett volna, de mellette az volt a baj, hogy midőn a contó a „Bárányban“ már 30 frton felül volt, a pinczér sürgetni kezdte a fizetést, mit a hadnagy ur eddig elmulasztott megtenni. Ekkor megesett az a furcsa eset, hogy a hadnagy urnak nem volt pénze. A pinczér bejelentette az esetet a főszolgabírónak, ki igazolásra szólította fel a hadnagyot, de annak semmi nemű igazolási okmánya nem volt. Ekkor a főszolgabíró a magát H. V. nevű és Kolozsvári lakosnak mondó hadnagy felől a kolozsvári rendőrkapitányságtól tudakozódott honnét megis jött a sürgöny válasz, hogy H. V. cs. és kir. hadnagy de szélhámos (hogyan egyeztethető ez össze azt talán a kolozsvári rendőrkapitány tudná megmondani, de mi nem) a főszolgabíró miután a feljelentésben család ismérveit látta letartoztatta a hadnagyot s másnap átküldte a bíróságához, a hol azonban öt nyomban szabadlábra helyezték, s a szerezésénél rögtön elis utazott miután egy jó szívű szarvasi ügyvéd 25 frt úti költséget is adott neki. A bíróság folyamatba tette H. V. ügyéből kifolyólag az elővizsgálatot a mely hivatalos lesz megfajteni, hogy tulajdonképen, mi is volt a czélja H. V.-nek Szarvason.

— Szabó József r. k. elemi iskolai tanító július és augusztus hónapok alatt délelőtti órákban a piac-téren lévő tanteremben magán tanítási órákat ad, melyen correpetálást, illetve előkészítést nyerhetnek a jelentkező szülők gyermekei. A tanítás július 2-án venné kezdetét azon esetben, ha elegendő számú tanítvány jelentkezik.

— Köszönet nyilvánítás. A folyó év június hó 17-én tartott műkedvelői előadás alkalmával befolyt tiszta jövedelemből a helybeli önk. tüzoltó egylet pénztára javára átadott 35 frt 15 krért fogadják az igen tisztelt műkedvelők és műkedvelői pártfogók az egylet nevében hálás köszönetemet. M a y e r egyleti pénztárnok.

Tíz éves találkozás. Az 1894. ik évben Szarvason érettségét tett tanuló ifjuság folyó év június 27-én Szarvason megtartatták a 10 éves találkozózt. A 21

hánykolódott ágyában. Egy gondolata támadt!.. De nem! Elűzte a sátiánt magától.

Pedig mily boldog lenne. Gond nélkül élhetne, csak bátorság kellene hozzá. Mily könnyen juthatna hozzá! A kapu alatt sétáló szuronyos örnek fel sem tűnne késői kimenése, mert mióta jegyben van Kamillával, naponkint későn megy ki... A pénztárhoz a járásat pedig tudja. De hogy jut be a nehéz vasajtón? Meg van! A kulcs egyik példánya Gomboskánál van... alkalmas pillanatban lekasztja a szegről. Igen! igen susogott, így lesz, így. Itt tenni kell valamit és tenni fogok! De újból nemesebb gondolkodás foglalta el agyát. Ha észrevétlenül cselekedett, a gyana első sorban apósára láramlik! Ezáltal tönkro lenne téve az egész család, arája és egész boldogsága!

Ejh! — Elűzte magától a gondolatot. A mai kor az egoismus magasztos eszméjének hódol. Miért gondoljon ő más boldogságával, midőn a saját boldogságát!... keresi. Meg kell menteni a becsületet (?)

Elhatározta, hogy másnap fogja tervét végre hajtani.

Ily gondolatokkal mult el az éj és a felkelő napnak, ablakán át beköszöntő sugarai, még ébren találták, felkelt. Egész napon át, lázas izgatottság tartotta fogva és környezete, ideges magaviselote miatt már aggódni kezdett. Este azonban, midőn felment az arájához, leküzdötte nyomott hangulatát és vigaszt színlent. Ezt azonban előmozdította az is, hogy a pénztár kulcsát észrevétlenül lekasztotta a szegről. Gonosz tettvágytól ösztönözve, izgatottan várta az időt, hogy távozhasson. Végre mehetett. A miut a lépcsőkön halk lépcsőkben lért, az ő éppen szemközti tette meg sétáját, nagy kopogással, a deszkadarabon. Visszahúzo-

dott most az ő megfordult. Két három halk lépés... és benne volt a sötét folyósóban. Az eső nagy csepkekben esni kezdett, a mi csak előnyére vált. Lassan elért a hosszú, egyenes folyosón a vasajtóig. Hosszas tapogatózás után megtalálta a kulcsukat s a kulcs kétszeri fordulására kinyílt az ajtó. „Csak bátorság“ susogá, miközben az ajtót behúzta óvatosan maga után. A szobában koromsötét volt, mert az ablak táblák be voltak téve. Reszkető kezekkel kihuzta zsebéből a gyertyát meggyújtotta.

Előtte volt Dárius kincse, csak hozzá kellett nyúlni. De... lépteket hall kívülről. El futta a gyertyát.

Kamilla, midőn völégény távozott, még rövid ideig társalgott szüleivel s azután lement valamit vásárolni. Amint azonban a kapu felé menve, a folyosóhoz ért annak végén egy hosszú vékony hasadékot látott, a melyen világosság tört keresztül. Rosszat sejtve felszaladt atyához megmondani. Az öreg Gombos nem akarva hitelt adni leánya szavának, lement az udvarra, hogy meggyőződjön állításáról. Megrémülve tapasztalta a valót. Rögtön előhívta a három-négy emberből álló őrséget, ki azután lámpát gyujtva csendesen haladtak a fény irányban. Amint ezek körülbelől a folyosó közepére értek, a fény hirtelen eltűnt. Ekkor futta el Darvas a gyertyát. Most már tudták, hogy büntény forog fenn. Betaszították a vasajtót és e pillanatban egy lövés dördült el, mit egy tompa zuhanás követett. Bevilágítottak a szobába, Gombos és Kamilla visszahökkenetek. Ott feküdt vérben előttük Darvas, jobbiban a füstölő fegyverrel. Iszonyúan tusakodott a halállal.

„Én voltam árulója!“ sikoltá Kamilla és eszméletlenül rogyott, a látottaktól megdörmedt atya karjaiba.

A helyszíni felvétel után, a holttestet elszállították a törvényszéki bonczterembe, a hol azután ki is terítették.

*

Kamillát a történetek után felvitték a lakásba. Megkísértették, különféle házi szerekkel magához téríteni, de sikertelenül. Végre ágyba fektették és orvost hívtak. Az öreg Petz bácsit nem igen szokta tudományára cserben hagyni, azonban ez alkalommal nagyon reménytelenül állt a beteg ágyánál. Megírta az orvosságot, a mit a szülők legnagyobb pontossággal fogyasztattak kedves betegükkel. Javulás azonban nem volt észlelhető. Senkit sem ismert fel s hánykolódott ágyán ki pirult s a szenvedéstől eltorzult arcczal. Egészteste lázban éget. Arczára rálövelt a karos gyertyatartónak egy-egy megtört sárga fénye. Másnap a beteg némileg jobban érezte magát, azonban mindez csak nagyon rövid ideig tartott, mert csakhamar deliriumba esett. Szeme tévetegeten járt a szobán keresztül s fél álomban, mintha az előtte lévő alakhoz beszélne, susogni kezdett: Béla! Béla! Látod mennyit szenvedek... úgy ég minden tagom, mint az elkárhozottak lelke... Ugye megbocsátasz... Nem tudtam... hogy te vagy...

... Én ártatlan vagyok Ugy-e beismered...
... Igen... igen.“

A beteg lázalmában borzasztóan vonaglik, az eleje képzelt alakot igyekszik görcsös ujjaiával visszatartani. Vergődésében, verejtékes arcczal felül az ágyon. Az anyának, csak hosszas kérés és hízolés után lehet őt újra a párnákra visszafektetni.

Már a harmadik napra viradtak s a beteg állapota mindig rosszabb lett. Éppen ott volt az orvos, midőn a gyenge, kimerült leányt újabb láz roham lepte meg. Össze-vissza beszélt mindent s a perczenként megújuló

aláírt egyén közül csak 8 iskolatárs jelent meg, az egybegyűlt ifjúság a „Bárány“ vendéglőben tartotta meg összejövetelét, melyre a tanári kar is hivatalos volt. A kedélyes társaság egész hajnalig maradt együtt.

— **Évzáró vizsga.** Az államilag segélyezett társulati polgári leányiskola június 27-én szép számú közönség előtt tartotta meg tanévzáró vizsgálatait. Alkalmunk volt a vizsgán a tanár testület tanítási modorát megismerni, képet alkottunk a fölölelt tananyagról, végig hallgattuk a serdülő leánykák szép és szabatos feleletét s elmondhatjuk, hogy egy a fáradozó tantestület, mint a növendékek csak dícséretet érdemlnek lankadást nem ismerő buzgalomukért.

— **A hesseni légy** valóságos közgazdasági csapás lett majdnem vármegyénk egész területén mely körülmény a maga szomorúságában csak most az aratás küszöbén domborodik ki. Az apró rovar által okozott kár Békésvármegyében százazatokra rug és a védekezésre nézve, bármily értékes legyen a szakemberek javaslata, sajnos — csak kombinációkra vagyunk utalva, olyan kombinációkra, melyek már kiindulási pontjukban is szkeptikussá teszik a gazdaközönséget. Nevezetesen tudunk olyan eseteket, hol a hesseni légy csak a kora vetéseket lepte el s ahol a késői vetések egészen mentek maradtak, a szomszód dűlőben pedig homlokegyenes ellentétben az október végén vetett búza vetés van inficiálva s ugyanazon gazdának ugyanazon táblában történt korai vetésében nyoma sincs a hesseni légynek. Helyenkint ugar földbe levő vetést támadott meg, s a kukorica tarlóba vetett búzát megkímélte, másutt épen megfordítva. Ugyan ilyen tapasztalatokat szerzett a földművelésügyi miniszter által Békésvármegyébe a hesseni légy által okozott károk megvizsgálására elküldött Lovas Sándor keresztelyi tanár is, aki különben azt konstatálta, hogy a hesseni légyen kívül egyéb rovarok is pusztítják vármegyénkben a vetéseket.

— **Kihítte volna,** hogy ami közkedveltségnek örvendő zene tanárunk Adám y Rezső, ki mindenki által mint a szerénység mintaképe ismertetik, egy veszedelmes börze spekuláns. Legalább az elmúlt héten mindenki ezt gondolta róla, a ki csak megtudta, hogy Adám y Nagyváradról Kohn Ignác aláírással egy sürgőnyt kapott melyben azt sürgönyzik neki, hogy a gabonaárak emelkedésében, kötekeit azonnal bonyolítsa le. Adám y ur váhig tiltakozott ugyan a kötések ellen és azt is állította, hogy Kohn Ignác urat nem is ismeri, de akadt egy helybeli úri ember ki valamikor a szarvasi antiszemita pártnak jegyzője volt, az állította, hogy a Kohn nevet ő már mintha hallotta volna már, s így rajta maradt szegény Adám y n, hogy ő börze spekuláns. Azaz rajta maradt volna, de szerencséjére egy volt nagyvárad de jelenleg szarvasi vig kedélyű úri ember, nagyvárad excurziójáról hazajött és bevallotta, hogy a Kohn Ignác sürgönyének feladója ő volt, és így a compánia jót nevetve a sikerült viccezen lezállította Adám y t a börzespekulánsok magas polcáról.

roham majd kilökte ágyából. Csak legnagyobb ügyességgel tudták ágyában tartani.

„Béla, egyetlen üdvösségem . . . Te ártatlan . . . vagy én vagyok bűnös . . . Én . . . Én . . . Menjünk a templomba Megesküszünk Ruhámat ! Ruhámat !

Nem nyugodott, míg anyja, kívánságának eleget nem tett. Sírva vette elő az öreg asszony, a szekrényből, — a habfehér menyasszonyi ruhát és reá adta leányára. Erre kissé lecsendesült. Csak mosolygott és igazgatta fején a myrtus koszorút.

A szülők ezt a kis időt felhasználva, félrevonultak, az orvossal tanácskozni a történések felett. A beteg újból félre bezétt:

„ . . . Jer Béla . . . Jer . . . Menjünk . . . Mene-küljünk míg üldözöbe nem vesznek . . . Siessünk . . . Már késő . . . Már jönnek azokon a tajtékzó paripákon . . . üldöznek . . . Rohanjunk !

Erejének végső megfeszítésével felugrott az ágyból és rohant az ajtó felé, miközben, aranyzóka haja utánna lebegett, melyet az arafátyol font körül. Az ajtó előtt ereje elhagyta és összeesett. Az orvos elrendelte, hogy a beteget az elme gyógyintézetbe kell vinni.

Még aznap délután, tehát az esküvőnek kitűzött napján, két koesi találkozt az országúton. Az egyik nyikorogva haladt a temető felé, a másikban az öreg szülők vitték, — menyegzőre öltözött leányukat.

— **Iskolai vizsgálat.** Richard Irma polg. isk. okl. tanítónő és iskolatulajdonos leány ipariskolájában a tanév-záró vizsga június 27-én d. e. tartatott. Vizsgáló elnök Sziráczky János ág. ev. tanító volt. A vizsgálaton az érdeklődő szülőknön kivül Kontur József nyug. járásbíró, — Dr. Dunay Alajos b. sz. andrási plébános, — Bogdánffy sz. andrási s. lelkész és Schwarzenbrud N. nyug. kapitány is megjelentek, akik őszinte elismeréssel méltatták a tanítványok értelmes és szabatos feleleteit s meleg gratulációjukat fejezték ki a nagyérdemű tanítónőnek ama lankadást nem ismerő fáradozásért, melyet növendékei előmenetelében kifejtett. Azonban, nemcsak a közismereti tárgyak kitűnő előadása emelte a vizsga fényét, hanem a finom izléssel kiállított nő kézimunkák nagy száma is erős bizonyítékát adta annak, hogy Richard Irma magán iskolájában a kézimunkát kedvelő leányok egy év alatt is sokat tanulhatnak. Ez elismerő nyilatkozatot szötte bele Sziráczky János censor is szép gondolatokból álló zár-beszédjébe.

— **Dr. Kovács István** megyénk derék és köztiszteletben lévő fő orvosa mint sajnálattal értesülünk, súlyos betegségben fekszik Budapesten.

— **Érdekes kir. táblai ítélet.** A nagyvárad kir. ítélőtábla a napokban foglalkozott Dr. Nyisztor Adorján eszabai albiró, és Mozkovesák György, párbaj ügyével, a gyulai kir. törvényszék annak idejében tudvalevőleg Nyisztor és Mozkovesákot egy-egy hónapi államfogházra ítélte, a királyi tábla azonban dacára annak, hogy a büntetés mértékét 10 napra leszállította. Nyisztor a bírói állásától felfüggesztette, amnyival is inkább érdekes a tábla eme határozata, miután első eset, hogy közhivatalnokot párbaj vétése miatt állásától felfüggeszzenek.

— **Tanulók tornaversenye Szegeden.** A f. évi szeptember 30-ikán tartandó országos diáktornaversenyre a szarvasi főgymnásium is kapott már meghívót a szegedi rendező bizottságtól, Pálffy Ferencz polgármester aláírásával. Hogy az iskolánktól távol levő tanuló ifjúság a versenyre előre is tájékozva legyen némileg; annak részleteiről a következőket idézzük a meghívóból: A versenyre jelentkezés határideje f. évi szeptember 8-ikán jár le. — A rendező bizottság a Szegedre érkező tornászokat fogadja s ezeknek ingyenes elszállásáról és olesó étellemezéséről gondoskodik; a kereskedelmi miniszter pedig féláru vasutijegyet engedélyezett. — A verseny részletes programja s kezdetének órája később fog közöltetni. Vidéki közép iskoláknak csak a négy felső osztályából jelentkezhetnek tanulók, míg Szegednek összes tanulóága részt veendő a versenyben.

— **Szarvas mezőhegyesi vegyesvonat.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a mezőúr-mezőhegyesi vonalon Szarvasról Mezőhegyesre közlekedő reggeli vegyesvonatnak mentrendje f. évi június hó 25-től kezdve változást szenvedte, a mennyiben a jelzet napról Szarvasról 55 perccel korábban, (azaz reggeli 4 óra 10 perc helyett már 3 óra 15 perccel) indítatva, Orosházán a Csaba-Nagyvárad valamint a Szeged felé induló reggeli vonatokhoz csatlakozást fog találni s Mezőhegyesre 1 óra 2 perccel korábban azaz reggeli 8 óra 48 perc helyett már 7 óra 46 perccel fog megérkezni. Ezen vonat menetrendjének megváltoztatása következtében a kis-szénás-kondoros szárnyvonal csatlakozó reggeli vegyesvonatainak menetrendje is egyidejűleg megváltozott olykép, hogy az első vonat Kondorosról 55 perccel (reggeli 5 óra 30 perc helyett 4 óra 30 perccel) fog indulni és ugyannyival korábban Kis-Szinásra, illetve Kondorosra beérkezni.

A „Hazánk“ c. z. társadalmi, közgazdasági és politika napilap az egyetlen a magyar sajtóban, amely nem képez magántulajdont, s így nem szolgál magánérdekeket, hanem mint egy kiterjedt és a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzete alatt álló részvénytársaság lapja, teljes függetlenséget biztosított magának. A lap ezen sajátos helyzete tette azt is lehetővé, hogy a „Hazánk“ legyen ma az egyetlen közjogi alapon álló ellenzéki organum. Alapításába és fentartásába hatalni vagy pénzérdekek be nem folytak és be nem folynak, s nem akadályozzák meg abban hogy az igazság és tisztesség érdekeit minden oldal felé képviselve, s magát a fennálló pártok egyikével sem azonosítja, önálló ideálok megvalósításáért folytatson küzdelmet.

Első ezek közt a magyar közgazdasági politika gyökeres reorganizációja. A „Hazánk“ hadat üzen a mai közgazdasági irányzatnak, ostorozza a spekuláció tulkapását, s nyíltan bevallott célja az östermelést a közgazdasági ágak legfontosabbikát, uralkodó és központi jelentőségébe visszahelyezni. Üldöz tehát kíméletlenül minden irreális üzemet és minden kosmopolitikus irányt. Rendszert kíván a közgazdasági politikába, rendszert és humanitást, amelyek alkalma-

csak lesznek ellentárlani a társadalmakata fenyegető viharoknak, s a munka, valamint a becsületes gyarapodás eszközeivel leszerelni a nemzetiségi igazságokat.

A második ideál, amelyért küzd, a társadalmi és politikai közérkölcök megtisztulása. Mostoha időket élünk, a közélet elmozdításának napjait. A réginek össze kell omlania, s új egészséges áramlatnak kell új szellemet hozni, ez a mindnyájunktól érzett szükségesség.

Eszmei céljait a „Hazánk“ eszméinek terjesztésével kívánja elérni, s azért változatos és bő tartalmu rovataiban élénken tárgyalja a politika és társadalmi élet eseményeit, s kimerítő: élvezetes, de mindenképp fontos és a valóságnak megfelelő értesítésekkel szolgál olvasóközönségének.

Előfizetési ára: egy évre 14 frt, félévre 7 frt-negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Hungaria országos magyar vajkivíteli részvénytársasága czime annak a vállalatnak, mely Budapesten a magy. kir. földművelésügyi miniszterium támogatásával egy millió korona alaptőkével legújában megalakult. Lapunk mai számában közöljük ez új, a közgazdaság terén valóban korszakot alkotó vállalatnak a gazdaközönséghez intézett felhívását, mely tudatja, hogy üzleti működését már megkezdte és hogy vajtermelésre vonatkozólag bejelentéseket elfogad, valamint hogy tejjgazdaságok berendezésére készségesen nyújt segédkezet a termelő gazdáknak. Ha más államok tejjgazdasági eredményét tekintjük, szinte csodálatos, hogy nálunk a gazdaság ezen előkelő ága, mely egy állandó tekintély és jövedelmi forrást nyújt, az állattenyésztést biztos irányba tereli és e mellett nemcsak hogy nem szorít ki más gazdasági ágat, sőt ellenkezőleg, a nagyobb és jobb-trágyatermelés folytán az egész termelést még totótesen fokozni fogja.

Bámulatos is azok termelőképessége. Így pl. csak néhány országot említve: Franciaországnak vajkivitele a múlt évben 140.000.000 frank értéket képviselt, Schlesvig-Holstein 56.000.000 márka értékű vaját exportált, sőt a kis Dánia múlt évi vajkivitele is 23.000.000 fórintra rugott.

Ha még tekintetbe vesszük, hogy ezen országoknak óriási a belfogyasztása, mert mindent vajjal fiznek és minden ételhez vaját fogyasztanak, elképzelhetjük, hogy a tejjgazdaság mily hatalmas tényező.

Reméljük, hogy a magyar gazda sem zárkózik el saját érdeke elől, hanem különösen most amidőn a folyton hanyatló gabona árak, a már nevetésgesen alacsony gyapju árak, az ürü kivitel szünetelése, a gazdasági szeszgyárak pangása, a megdrágult munkaerő, megingatták az eddig biztosnak vélt gazdasági alapokat. Erélyesen megragadja a „Hungaria“ országos magyar vajkivíteli részvénytársaság által nyújtott alkalmat és nem sokára nálunk is meghonosul a vajtermelés és vele kapcsolatos állattenyésztésünk is.

Ezt annál is inkább reméljük, mert a „Hungaria“ országos magyar vajkivíteli részvénytársaság régi, kipróbált és általán ismert gazdák és kitűnő hírnevű kereskedők kezében van, kik minden tekintetben biztosítékok képeznek, hogy a működésükhöz kötött várakozásnak meg is fognak felelni.

Előre tehát, okszerű tejjgazdaság és okszerű állattenyésztés legyen jelszavunk!

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZIKES ANTAL.

Néhai özv. Belopotoczky Jánosné Kossuth utca 99 ik számú háza szabadkézből eladó. Értekezhetni. **NIKOLAY PÁLLAL.**

3093 szám/ikt. 94.

Pályázati hirdetés.

Békés vármegyéhez tartozó Szarvas nagy községben a 400 fit évi készpénz fizetéssel s magán gyakorlat után a szabályrendeletileg megállapított díjaknak szedhetési jogával javadalmazott második **községi állatorvosi** állás lemondás folytán üresedésbe jöven, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Fölhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően fölszerelt kérvényeiket f. évi augusztus 3-ig hozzám benyujtsák.

A választás f. évi augusztus 4-én d. u. 3 órakor fog Szarvas község házánál megtartatni. Szarvason 1894. június hó 25-én.

Krcsmárik János, főszolgabíró.

SCHLICK-féle vasöntöde gépgyár rész- vénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák Városi iroda és raktár Fiók raktár
IV. ker. külső váci-út. 29—35 Podmaniczki utca 14. Kerepesi-út 77. szám.

Gőz- és jágánycséplő-készületek

számos első díjjal kitüntetett szab. Schlick-féle
2 és 3 vasu ekék, mályiő és egyetemes
acél ekék, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egy
vasu ekék, talajmivelő eszközök valamint
Schlick féle szab. Haladás, sorbavetőgépek
Takarmánykészítő gépek, darálók őriőmlatok
és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti ame-
rikai kévekötő és marokrakó arató- és fűka-

száló gépek szállítható mezei vasutak stb

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

A „HUNGARIA“

országos magyar vajkiviteli részvénytársaság értesíti
a t. gazdaközönséget,

hogy irodáját Budapest, Dalszínház-utca 10. sz. a. megnyitotta és
vajtermelésre vonatkozó bejelentéseket elfogad és vajszállítási szerződés
seket köt; a vajátvételt azonban csak f. é. október hó 1-én kezdi meg.

Ennélfogva felkérjük a t. gazdaközönséget mielőbbi bejelentkezésre
mert egy vajtermelésre berendezendő tejjgazdaság felszerelése tekintettel
a már is beállott tömeges megrendelésekre legalább is 8 hetet vesz
igénybe.

Részletes, az egész okszerű vajtermelést röviden tárgyaló szó- vagy
írásbeli felvilágosításokkal legnagyobb készséggel szolgálunk.

A „Hungaria“ országos magyar vajkiviteli részvénytársaság igaz-
gatósága:

Báró Jósika Gábor s. k.,
elnök.

Kunkel Imre s. k.,
vezérigazgató.

Hirdetmény.

Ludvig István, kiállításon elismerő oklevéllel kitüntetett
ékl. gépész

Szarvason, Tehén utca 664. szám alatt.

Készít mindennemű nevezendő Szivattyús házi kutakat
olcsón és jótállás mellett, elvállalja azoknak évi jó kar-
bantartását, javítását csekély összegért.

Készít Sirkéretéseket tartós és csinos kivitel-
ben felszerelve 40 frtól fölfelé, minták és minta rajzai a
közönség becses rendelkezésére állanak.

Keres bérbe az idei cséplésre egy 8 lóerejű garnitúrát.
Ugyanott 2 jó erkölcsű fiú tanonczuak felvétetik.

Eszencziákat.

rum, cognac, minde-
mű szesz italok asztali
likőrök és különle-
ges szesz azonnal
elházbáztatlan elkészí-
tésére a legkínobb mi-
nőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tisztá-
sított és kellemes ízű borecsetet és
közön éges eczetek gyártásához. Leírások és
használati utasítások ingyen mellékelteknek

Kiváló eredményért kezeskedek.
Árllapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp,

Eszencziák-különlégek gyára.

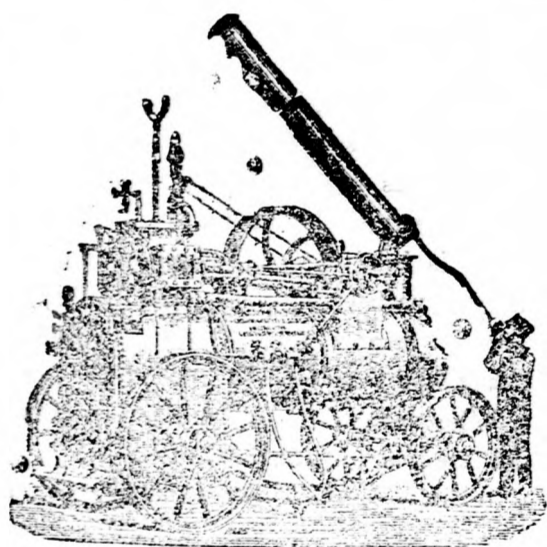
Prága.

Megbízható ügynökök keresetnek.

Kotzò Pál

GÉPÉSZ MÉRNÖK

Budapest üllői út 18 szám alatt.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐGÉPEKET

továbbá 4, 5, 6, 7, 8, 10 és 12 lóerejű

szines gőzcséplőkészleteket

hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rend-
kívül nagy felületű rostákkal árpahélyazóva
és választó hengerrel.

Fa- és szénfűtésű és szalmafüttő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá R. garret sons felülmulthatatlan 40%
tüzelő anyag megtakarítható.

Compound gőzmogonyokat

legjobbnek elismert brandtfördi önműködő amerikai
kévekötő aratógépeket Eredeti amerikai szénagyű-
tőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált
ráddal. Sorvető- és szórvavető gépeket és minden-
nemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! Kedvező feltételek.

Magyarország.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Holló Lajos dr., országgyűlési képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításaival az összes lapokat megelőzi.
A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő
alakban, az aznap összes kül- és belső eseményeket, kimerítő tözselei tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és
önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s
így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseimben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s
így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a
közönség szolgálatára.

A „Magyarország“ előfizetési ára:

Szerkesztőség:

VIII. ker.

Flyg Sándor utca

2. sz.

Egész évre . . . 14 frt — kr,

Félévre . . . 7 „ — „

Negyedévre . . . 3 „ 50 „

Egy hónapra . . . 1 „ 20 „

Kiadóhivatal:

VI. ker.

Rostély utca

2. sz.

„Nemzeti Ujság“

ezim alatt június 17 ikén Budapestén új politikai napilap indult meg, mely, mint a nemzeti párt hivatalos
lapja, őszinte szókimondással harezolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen és becsületesen fog küzdeni
a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság“

felelős szerkesztője Günther Antal dr. helyettes szerkesztője Szeredai Leo,

„Nemzeti Ujság“

a kiket a magyar sajtó legkiválóbb munkásai támogatnak. A

„Nemzeti Ujság“

előre is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vezérezkikere, melyeket többek

„Nemzeti Ujság“

közt Apponyi Albert gróf, Horánszky N. Kovács Albert, Hódosy Imre Bartha

„Nemzeti Ujság“

Miklós, Bolgár Ferencz, Benedek Elek, Hok János Acsády Ignác dr. irnak. Ugyanily kiváló erők szerkesztik a

„Nemzeti Ujság“

minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban szenzációs re-

„Nemzeti Ujság“

gény közlését kezd meg a

„Nemzeti Ujság“

mely nagy súlyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulat-

„Nemzeti Ujság“

lanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a

„Nemzeti Ujság“

a vidéki élettel, adni fog bő közgazdasági rovatot, mely hasznos tájékoztatója

„Nemzeti Ujság“

és tanácsadója lesz minden üzletembernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó

„Nemzeti Ujság“

divatrovata kitűnően szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovat. A szerkesztői üzenetek rovatában díjtalanul

„Nemzeti Ujság“

és azonnal ad felvilágosítást a

„Nemzeti Ujság“

minden olvasójának minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkissebb

„Nemzeti Ujság“

helyén van levelezője de a mellett külön levelezőket tart a világ minden nagy

„Nemzeti Ujság“

városában, úgy, hogy a

„Nemzeti Ujság“

a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölhetni minden hirt. A

„Nemzeti Ujság“

a kormány tulkapásának szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hü

szószólója, az igazi egyenlőségnek lelkes harcosa lesz. A

„NEMZETI UJSÁG“ egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára:

egész évre

14 frt — kr.

fél évre

7 frt — kr.

negyed évre

3 frt 50 kr.

egy hónapra

1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapestén 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hirlapelarusítónál.

Most belépő előfizetők június 17-étől július 1-ig, tehát egy félhónapon át ingyen kapják a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

„Nemzeti Ujság“ szerkesztője

Budapest, Petőfi-utca 16,
(az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)

„Nemzeti Ujság“ kiadóhivatala.

Budapest, VI. ker., nagymező utca 25.